

GEHEIMHOUDING

1. Op 5 oktober 2018 vindt een besloten raadsvergadering plaats, stuurt het College een brief aan de staatsecretaris om hulp bij het aanpakken van het probleem van de kunstgrasrecycling en gaat er een persbericht uit. In onze beleving is er tijdens de besloten raadsvergadering niet meer informatie verstrekt dan datgene wat in het persbericht stond. Deelt u de mening dat geheimhouding niet meer noodzakelijk is, zodat er rondom het dossier TUF een volledige openheid van zaken gegeven kan worden?

Antwoord: Het college deelt de mening deels. De strekking van hetgeen in de besloten raadsvergadering is gezegd staat inderdaad in het persbericht, dat kort na afloop is verspreid. Wij vinden het belangrijk om duidelijk en transparant te communiceren met onze inwoners en de media.

Daarnaast is tijdens de besloten raadsvergadering aan de gemeenteraad op onderdelen ook detailinformatie gegeven. Informatie waarvan het niet aan de gemeente is om die openbaar te verstrekken. Als voorbeeld: In de raadsinformatiebrief en het persbericht wordt gemeld dat er onderhandelingen voor een overname zijn geweest. Tijdens de besloten raadsvergadering is ingegaan op de namen van betrokken private commerciële bedrijven. Er zijn ook namen van personen genoemd.

Het college zal laten toetsen welke delen van het verslag niet openbaar gemaakt kunnen worden. Via het presidium ontvangt uw raad daarna een voorstel tot vaststelling van een geheim en openbaar verslag.

VERGUNNING

2. Welke portefeuillehouders zijn vanuit het College van B&W betrokken bij het TUF dossier, inzake vergunningverlening, handhaving, etc.?

Antwoord: Toezicht en vergunningverlening maken onderdeel uit van de portefeuille van wethouder Van Beers, handhaving maakt onderdeel uit van mijn portefeuille. Ik ben ook houder van dit dossier.

3. Hoe was de samenwerking tussen de gemeente en haar partners (waaronder OMWB en Politie) gedurende het vergunning en handhavingstraject?

Antwoord: Die samenwerking was en is professioneel zoals dat te doen gebruikelijk is in de samenwerking tussen de gemeente en haar partners/adviseurs.

4. Tuf heeft zich in eerste instantie zonder vergunning in onze gemeente gevestigd. Volgens de verordening kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving die de gemeente gebruikt geldt er dan een beginselplicht tot handhavend optreden, tenzij er concreet uitzicht is op legalisatie. Voorwaarden zijn dat er een volledige aanvraag voorligt, waarvan op voorhand moet worden beoordeeld dat deze vergunbaar is. Uit de informatie blijkt dat TUF gedurende de procedure van vergunningverlening nog een hele serie aanvullende informatie moest aanleveren.
 - a. Vindt het college dat TUF een volledige aanvraag heeft ingediend?

Antwoord: Anders dan u stelt kent de gemeentelijke Verordening kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en handhaving geen bepalingen over een beginselplicht tot handhaving. Bij de toetsing van de eerste aanvraag bleek dat een MER-aanmeldingsnotitie noodzakelijk was en TUF Recycling had deze niet laten opstellen. Wij hebben deze aanvraag derhalve buiten behandeling gelaten. De MER-aanmeldingsnotitie is op 4 augustus 2015 ontvangen en het

Besluit MER-aanmeldingsnotitie hebben wij op 9 december 2015 genomen. Vervolgens is een nieuwe aanvraag ingediend op 15 december 2015. Het is vervolgens niet ongebruikelijk dat er aanvullende gegevens worden opgevraagd en dat is in dit geval ook gebeurd. Uiteindelijk was de aanvraag ontvankelijk op 2 maart 2016 en daarmee volledig. De procedure zoals deze is gelopen is zeer gebruikelijk en er zijn ook geen beslistermijnen overschreden.

- b. Waarom is een vergunning afgegeven terwijl het bedrijf op dat moment al meerdere keren niet aan de eisen voldeed en er ook nog een verzoek tot een handhaving lag van de branchevereniging? Heeft u op dat moment alles getracht om dit te voorkomen?

Antwoord: Als gemeente hebben we te maken met wettelijke en juridische kaders als het gaat om onze handelswijze en de keuzes die we kunnen en moeten maken. In de Wabo zijn limitatief de gronden bepaald op basis waarvan wij een vergunning kunnen weigeren. Alleen in die gevallen kan een vergunning ook worden geweigerd. Een onvoldoende nalevinggedrag is niet een dusdanige grond.

Een verzoek tot handhaving, in dit geval van de branchevereniging, maakt dat niet anders. Dat handhavingsverzoek is afgewezen - en dat is overeenkomstig vaste jurisprudentie - omdat er op dat moment zicht was op legalisering. Het enkele feit dat er een handhavingsverzoek ligt vormt geen reden tot weigering van een vergunning. Een dergelijk besluit zou met succes in rechte aangevochten worden. Derhalve deden er zich in dit geval geen gronden voor tot weigering van de vergunning.

5. Het bevoegd gezag dient altijd te bepalen of het bedrijf wel kan voldoen aan de te verlenen Wabo-vergunning.
- a. Was TUF Recycling op het moment van de behandeling van de vergunningsaanvraag wel voldoende ingericht om daadwerkelijk kunstgrasmatten te kunnen recyclen?

Antwoord: Kennelijk verkeert u in de veronderstelling dat TUF Recycling vergunning heeft aangevraagd voor het recyclen. Dat is niet het geval. Tuf heeft vergunning aangevraagd voor het uitkloppen van de matten om vervolgens de matten elders verder te laten verwerken. Die vergunning is verleend. TUF heeft dus, anders dan u suggereert en dat is essentieel voor een goede beeldvorming, géén vergunning aangevraagd voor recycling in Dongen.

- b. Zo ja, waarom geeft het College dan aan dat er gebrek aan duidelijkheid en zekerheid in Nederland is als het gaat om reële mogelijkheden voor het verwerken en recyclen van grote hoeveelheden kunstgrasmatten?

Antwoord: Het gaat in deze niet alleen om de technische mogelijkheden tot verwerking en recycling van de kunstgrasmatten, maar ook om reële en structurele afzetmogelijkheden in de markt. Die laatste problematiek is een landelijk probleem, dat de laatste 3 maanden manifest is geworden en waarvoor wij ons tot de Staatssecretaris hebben gewend.

- c. Zo nee, waarom heeft het college dan toch een vergunning afgegeven?

Antwoord: Dat is omdat, zoals ik zojuist aangaf, er geen weigeringsgronden waren.

6. De wet Aarhus dateert van 1998 en verplicht overheden sinds 2005 tot het actief verstrekken van milieu-informatie. Op de website van de gemeente Dongen is echter geen enkele informatie over vergunningen van dit bedrijf te vinden, anders dan kennisgevingen. Het college geeft aan dat de gemeente Dongen als organisatie nog niet zover is dat zij actief relevante milieu informatie op de website plaatsen.

- a. Waarom is de gemeente Dongen zoveel jaren na invoering van de wet nog niet zover dat zij actief relevante milieu informatie op de website plaatst?

Antwoord: Anders dan u stelt bestaat er geen wet Aarhus. Er is in 1998 een verdrag in Aarhus gesloten. Dat verdrag is in 2005 gevolgd door nationale wetgeving. Het verdrag, de richtlijn en de uitvoeringswet hebben voornamelijk betrekking op het afwegingskader voor de uitzonderingsgronden voor het verstrekken van milieu-informatie. Slechts een beperkt aantal bepalingen van de uitvoeringswet betreft het verspreiden van milieu-informatie (de actieve openbaarheid).

Wij krijgen tenminste de indruk dat uw interpretatie van de reikwijdte en verplichtingen van het Verdrag en uitvoeringswet ruimer is dan onze interpretatie en verder dat deze ook ruimer is dan de actuele praktijk in ons land.

Daarbij merken wij het volgende op over de praktijksituatie.

Alle relevante milieu-informatie die bij ons beschikbaar is, is desgevraagd te verkrijgen. Daarnaast vindt in onze informatiekrant actieve openbaarmaking plaats van aanvragen en bestuurlijke milieu-besluiten. Verder worden er openbare voorbereidingsprocedures doorlopen.

Het actief ontsluiten van alle milieu-informatie vraagt enorme inspanningen. Wij zijn er tot nu toe niet in geslaagd bij alle werkzaamheden die verricht moeten worden, binnen de beschikbare ambtelijke capaciteit en middelen, de betreffende informatie actief te ontsluiten. Dat neemt niet weg dat alle milieu-informatie zoals gezegd, op verzoek is te verkrijgen.

- b. Vindt zij uitvoering van de wet Aarhus niet belangrijk?

Antwoord: wij onderkennen het belang van de strekking van het Verdrag van Aarhus maar verwijzen hierbij naar voorgaand antwoord.

- c. Is het College bereid om alsnog uitvoering te gaan geven aan de wet Aarhus: namelijk het actief openbaar maken op de website van de gemeente van milieuzaken zoals: relevante vergunningen, beleidsplannen, handhavingstrategie, programma en verslaglegging?

Antwoord: Wij zijn bereid te onderzoeken wat nodig en mogelijk is om een goede invulling aan de verplichtingen uit Verdrag en uitvoeringswet te geven.

7. Op 8 juni 2016 doet het bedrijf TUF een melding van een opslag van kunstgrasmatten aan de Schacht 7. Er wordt een opslag van max 3500 ton toegevoegd. Deze extra opslag past niet binnen de vergunning, omdat de vergunning gebaseerd is op een maximum opslag. Een bedrijf moet bij een uitbreiding dan ook een aanpassing van de omgevingsvergunning aanvragen. In dit geval beantwoordt het College deze melding echter met een akkoord.

Als wij hier naar vragen geeft het College aan dat bij beschouwing van de situatie moet worden geconstateerd dat er niet had kunnen worden volstaan met het indienen van een melding. Er had een wijziging van de vergunning aangevraagd dienen te worden.

- a. Waarom heeft het College hier de geldende wet- en regelgeving niet gevolgd?

Antwoord: In 2016 is de melding niet goed beoordeeld. Er had toentertijd een uitbreidingsvergunning aangevraagd dienen te worden. Het betrof hierbij een tijdelijke opslag gedurende een jaar. Wij merken hierbij op, dat het bestemmingsplan zich niet verzette tegen opslag en dat er geen grond was om een uitbreidingsvergunning te weigeren indien deze zou zijn aangevraagd.

- b. Het ging hier om een bedrijf dat vanaf het moment van vestiging zich niet aan de regels hield. Is dit geen reden om extra alert te zijn bij alle aanvragen die zij doen?

Antwoord: Bij alle beoordelingen die gedaan worden is het belangrijk om alert te zijn. Wij zijn ook

vanaf het begin van het proces alert geweest, wat onder meer blijkt uit het grote aantal controles en de opeenvolgende besluiten in het vergunnings- en handhavingstraject. Wij herhalen hier dat wij hebben te toetsen of zich gronden tot weigering van een vergunning voordoen, hetgeen hier niet aan de orde was.

8. Welke bedrijven in de gemeente Dongen die vergunning plichtig zijn beschikken niet over de juiste vergunning?

Antwoord: op basis van de gehouden controles is ons gebleken dat er momenteel één bedrijf is dat niet in het bezit is van een actuele vergunning, te weten Protix. Hierover bent u in de dagmail van 10 oktober 2018 door ons geïnformeerd.

HANDHAVING

9. De onderzoeksjournalist van Zembla heeft in diverse interviews aangegeven dat hij van mening is dat de gemeente Dongen in het geval van TUF eerder had kunnen en dus had moeten ingrijpen. Wij hebben gemerkt dat veel Dongenaren deze opvatting delen. Deelt u de mening van de journalist? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Wij snappen heel goed dat veel Dongenaren dat gevoel hebben. Wij vinden het terecht en een goede zaak dat de journalisten van Zembla een uitzending hebben gemaakt over de problematiek van kunstgrasbergen in Nederland. Het bewijs van dat probleem ligt in Dongen opgestapeld.

Wij hebben ons zelf ook de kernvraag gesteld of we eerder en anders hadden kunnen en moeten ingrijpen. Wij hebben kritisch bezien of het gehele traject van vergunningverlening en handhaving dat ons college heeft gevolgd vanaf medio 2015 tot het moment van de brand op 11 oktober 2018 op juiste wijze is verlopen. Daarbij hebben we bekeken of en op welke wijze wij anders hadden kunnen of moeten handelen.

Er is sprake van een complex proces, dat uniek is in Nederland. Geen andere gemeente heeft er eerder ervaring mee opgedaan. In dat proces moest veelvuldig gehandeld worden en steeds worden afgewogen wat een juiste vervolgstap en effectieve handelwijze zou kunnen zijn. In een dergelijk proces is het altijd zo, dat achteraf bezien dingen anders en wellicht beter hadden gekund. Zeker vanuit de wetenschap van nu beredeneerd, wetende hoe zaken zich hebben opgevolgd en waartoe een en ander geleid heeft, is het gemakkelijk te stellen dat het anders had gekund en gemoeten.

Bij een kritische analyse van het proces luidt onze conclusie dat het gehele proces van vergunningverlening en handhaving in het algemeen op juiste wijze is verlopen.

Als het gaat om de vergunningverlening het volgende.

Wij hebben tijdens het traject dat leidde tot vergunningverlening besloten om niet tot handhaving over te gaan en dit besluit is naar onze mening juist, gelet op de vergunbaarheid van de situatie. Dat inderdaad een vergunning is verleend die onherroepelijk is geworden, bevestigt dat de situatie vergunbaar was en dat er een goed vergunningstraject is doorlopen.

Als het gaat om de handhaving merken wij het volgende op.

Wij menen dat wij, in samenwerking met de OMWB, brandweer en andere stakeholders, voldoende controles hebben uitgeoefend. Zodoende waren wij op de hoogte van de feitelijke stand van zaken en de overtredingen nadat de vergunning was verleend. Wij hebben op juiste gronden besloten om een drietal lasten onder dwangsom op te leggen.

Wel kunnen we achteraf constateren, dat er meer voortvarendheid had kunnen worden betracht bij het opleggen van de eerste last onder dwangsom. Er zit een relatief lange periode tussen de

eerste constatering van de overtreding en het voornemen van het college.

Ook kunnen we ons achteraf afvragen of een hogere dwangsom wél effect had kunnen sorteren. Gelet op de voorgeschiedenis, de hoge kosten die de overtreder diende te maken om een einde te maken aan de overtredingen, had het misschien meer in de rede gelegen al in eerste aanleg een dwangsombesluit te nemen met hogere dwangsommen. Tegelijkertijd moeten we vaststellen, dat ook de later opgelegde dwangsom van € 75.000 helaas geen effect heeft gehad.

Vervolgens is het de vraag of wij in redelijkheid hadden kunnen besluiten een nieuw dwangsombesluit te nemen in plaats van een last onder bestuursdwang. Wij hebben er naar onze mening terecht voor gekozen om een hogere dwangsom op te leggen.

De keuze om na de verbeurte van de hogere dwangsommen niet onmiddellijk bestuursdwang toe te passen, onderschrijven wij nog steeds. Immers het gemeentelijk belang is er nadrukkelijk mee gediend dat de overtreder (al dan niet samen met andere marktpartijen) het probleem zelf oplost en niet de gemeentelijke overheid.

10. Het is een triomf voor de onderzoeksjournalistiek dat een programma als Zembla uiteindelijk de doorslaggevende factor is geweest voor het uiteindelijk doorpakken in de handhaving. Werden de signalen vanuit de gemeenteraad wel op waarde geschat? Er zijn meer dan genoeg aanleidingen geweest waarop er alle alarmbellen af hadden moeten gaan. Zo heeft de belangenvereniging al in 2015 een brandbrief gestuurd met daarin het verzoek tot handhaving en hebben gemeenteraadsleden meerdere keren aan de bel getrokken en heeft het bedrijf vanaf het moment dat ze zich in Dongen vestigden vrijwel niet aan de wet -en regelgeving gehouden. Dit alleen had al een extra waarschuwing moeten zijn. Was de gemeente te naïef?

Antwoord: Wij delen uw visie volstrekt niet, dat de uitzending van Zembla ertoe heeft geleid dat de gemeente Dongen heeft doorgepakt in de handhaving .

Er was op dat moment al sprake van een lopend handhavingstraject, dat zorgvuldig is doorlopen en waarbij na voltooiing van het dwangsommentraject werd geconcludeerd dat niets anders restte dan toepassing van bestuursdwang. Er waren toen echter goede gronden om de toepassing daarvan op te schorten in afwachting van een plan van aanpak van de onderhandelende partijen.

Wel vinden wij het een goede zaak vinden dat Zembla nationale aandacht heeft gevraagd voor een probleem met kunstgrasvelden dat we in Nederland overduidelijk hebben en dat de laatste maanden manifest is geworden.

Zoals ook uit het vorige antwoord blijkt, is de gemeente zeker niet naïef geweest. Dit blijkt ook uit het aantal controles en de genomen handhavingsbesluiten.

Bij dit alles moet onderkend worden dat er steeds gehandeld is met de informatie van het moment.

11. Illustratief is het interview door een vertegenwoordiger van de Gemeente Dongen in BN de Stem van 18 augustus 2017 met de kop TUF recycling heeft de zaakjes bijna op orde. Ik quote de vertegenwoordiger 'de gemeente denkt dat TUF uiteindelijk aan alle eisen zal voldoen' en 'de gemeente gaat uit van de goede wil van de directie van TUF'. Bent u achteraf van mening dat het College een verkeerde risico inschatting heeft gemaakt op dat moment?

Antwoord: Voorafgaande aan het interview was door de OMWB geconstateerd, dat drie van de vier eerder geconstateerde overtredingen daadwerkelijk waren beëindigd met uitzondering van het opruimen. Helaas moest enige tijd na het interview geconstateerd worden dat het bedrijf wederom in overtreding was.

12. Op 17 mei 2018 heeft het CDA tijdens de raadsvergadering de volgende vraag gesteld: 'De gemeente heeft vorig jaar het bedrijf kunstgrasverwerker TUF gesommeerd om voor 1 juni destijds orde op zaken te stellen rondom het bedrijventerrein. Hier is destijds door TUF actie op

ondernomen. We zien deze week enorme bedrijvigheid en nieuwe opslag van nog te verwerken kunstgras. Is dit conform de eisen van de Gemeente? Hierop heeft de burgemeester geantwoord 'U constateert hierbij een overtreding'. Welke actie heeft u hierop genomen naar alle partijen (politie, OMWB, interne organisatie VTH)? Deze staat namelijk niet genoemd in het chronologisch overzicht.

Antwoord: In deze periode liepen de dwangsomprocedures. Op 2 juli heeft er een overleg plaats gehad met de OMWB. Daarbij is gesproken over het toepassen van bestuursdwang en/of het stopzetten van de inname van kunstgras. Uit het advies van de OMWB bleek dat dit lastig dan wel onmogelijk was.

Op dat moment gaf het bedrijf aan in gesprek te zijn met een beursgenoteerde partner om de problemen op te lossen. Dit was ook de reden dat we in juli 2018 een pas op de plaats hebben gemaakt in ons dwangsomtraject en voor 1 oktober 2018 een plan van aanpak hebben geëist. Vervolgens is op 30 augustus 2018 een controle uitgevoerd en is bij brief op 20 september verzocht om de overtreding aan de dislocatie De Schacht 3 mee te nemen in het plan van aanpak. Toen bleek dat er geen plan van aanpak werd ingediend, is daags daarna besloten tot toepassing van bestuursdwang, waarna hiertoe het voornemen aan TUF is gezonden.

13. Waren de machines nog aanwezig in het pand tijdens de brand?

Antwoord: De machines waren nog aanwezig.

14. Waren er op het moment van uitbreken van de brand nog medewerkers/personen aanwezig op het terrein?

Antwoord: Dat is ons niet bekend. Gelukkig zijn er geen slachtoffers gevallen.

15. De gedachte achter vergunningverlening en handhaving daarvan is om de omgeving (algemeen belang) te beschermen tegen de invloeden van de activiteiten van het betreffende bedrijf. Het bevoegd gezag dat de vergunning verleent is daarom ook wettelijk verplicht om te handhaven. Er is hierbij beperkte ruimte om af te zien van handhaving, maar het niet handhaven vanwege het mogelijk optreden van bedrijfsrisico's, mag geen overweging zijn. Dit is echter wel degelijk een van de argumenten die het College noemt tijdens de raadsvergadering van 13 september 2018 om hun afwachtende houding te verdedigen.

a. Bent u het met ons eens dat de overheid een plicht heeft tot handhaving?

Antwoord: Er is sprake van een beginselplicht tot handhaving. Of en wanneer het college overgaat tot handhaving betreft een discretionaire bevoegdheid. Hierbij komt het college beleidsvrijheid toe. Aan de hand van alle feiten en omstandigheden van het geval dient het college te onderzoeken of het tot handhaving zal overgaan.

b. In hoeverre heeft het belang van een private partij toch een rol gespeeld bij de beslissing van het College om al dan niet door te pakken in het handhavingstraject?

Antwoord: Voorop wil ik nogmaals stellen dat wij van mening zijn dat een adequaat handhavingstraject is gevolgd. Wij hebben ons laten leiden door het gemeentelijk belang (algemeen belang in de vorm van het bewerkstelligen van een goede milieusituatie). In de uitoefening van onze taak hebben wij daarbij zorgvuldigheid te betrachten en waar nodig oog te hebben voor de gerechtvaardigde belangen van betrokken partijen.

Dan ga ik nu nader in op onderhavig traject.

In de periode mei/juni 2018 was voor ons duidelijk dat het dwangsomtraject niet het gewenste doel heeft bereikt en dat ander optreden noodzakelijk is. Tuf Recycling erkende dat zij in overtreding was maar zag zelf geen mogelijkheden om de overtredingen te beëindigen. Dat is waarschijnlijk ook de reden dat TUF Recycling geen rechtsmiddelen heeft aangewend tegen de drie dwangsombesluiten die het college heeft genomen.

Om een einde te maken aan de overtredingen, restte het college dan ook geen andere mogelijkheid dan een last onder bestuursdwang op te leggen. Dit vergt uiteraard de nodige voorbereiding. Waarschijnlijk vanaf het voorjaar van 2018 voert TUF Recycling gesprekken met een overnamekandidaat. Ik ben hiervan vanaf juli 2018 op de hoogte Uw raad is hiervan op 24 september 2018 geïnformeerd zonder de naam van de overnamekandidaat te noemen. Van belang is hierbij te vermelden dat er geen enkele mededeling van TUF Recycling kwam met als mogelijk doel een handhavingsbesluit te voorkomen. Het betrof een serieuze overnamekandidaat. Gelijktijdig vonden gesprekken en overleggen plaats met de OMWB, het waterschap en andere partners en hielden wij de situatie in de gaten.

Het is naar onze mening logisch dat wij niet onmiddellijk na het vollopen van de dwangsommen zijn overgegaan tot nemen van een bestuursdwangbesluit. Ook al zijn er eerder dwangsombesluiten opgelegd, dat betekent niet dat wij zonder enige belangenafweging kunnen overgaan tot het uitvoeren van bestuursdwang.

Eén van de omstandigheden, die bij de belangenafweging diende te worden meegewogen, is de mogelijke overname van het bedrijf door een serieuze partij. Het verdient namelijk veruit de voorkeur dat het bedrijf (al dan niet in samenwerking met derden) de problemen zelf oplost. Daarmee was en is het gemeentelijk belang gediend.

Wij hebben met TUF Recycling afgesproken dat er uiterlijk 1 oktober 2018 een plan van aanpak zou worden ingediend. Toen dit plan van aanpak niet werd ingediend omdat de overnamekandidaat zich heeft teruggetrokken, hebben wij op zeer korte termijn een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom bekend gemaakt aan het bedrijf.

16. Het College geeft aan dat zij de landelijke handhavingsstrategie hanteert. Daarin staat duidelijk dat er doorgepaktd moet worden op het moment dat er een last onder dwangsom uitgediend is en er geen resultaat is geboekt. In februari 2018 legt het College echter een nieuwe last onder dwangsom op nadat er geconstateerd wordt dat eerdere besluiten niet het gewenste effect opleverden. Waarom wordt er van de landelijke handhavingsstrategie afgeweken?

Antwoord: Indien er sprake is van een overtreding en het bevoegd bestuursorgaan wenst handhavend op te treden, kan het kiezen tussen het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang. In het eerste geval is de gedachte dat de dreiging van het verbeuren van een dwangsom de overtreder ertoe brengt de overtreding zelf ongedaan te maken. In het tweede geval maakt het college de overtreding zelf ongedaan en verhaalt het vervolgens de kosten op de overtreder. Het zijn beide herstelsancties met als doel de overtreding te beëindigen.

Wij beschikken over beleidsvrijheid om te kiezen tussen beide soorten herstelsancties en dienen zelf na te gaan wel instrument het meest effectief is om de overtreding te beëindigen. Juridische en praktische overwegingen kunnen daarbij een rol spelen.

Bij de beoordeling of wij in redelijkheid tot het oordeel hebben kunnen komen om in afwachting van vergunningverlening niet handhavend op te treden, speelt ook het handhavingsbeleid een rol in de vorm van het Handhavingsbeleidsplan 2017-2020.

Wij zijn van mening dat de keuze voor een dwangsom in eerste aanleg, gelet op de omstandigheden van het geval, een logische is. Het is ook in overeenstemming met het gemeentelijke en landelijke beleid. Er zijn diverse overtredingen geconstateerd die onderdeel zijn van het bedrijfsmatige proces. Deze kunnen uit praktische overwegingen beter door het bedrijf zelf ongedaan worden gemaakt, dan door de gemeente. Daarbij is het verstandig en redelijk om het bedrijf zelf in de gelegenheid te stellen – onder dwang van een financiële prikkel – de overtredingen te beëindigen om zo kostenverhaal en risico's te vermijden.

Bovendien is het uiterst twijfelachtig of een bestuursdwangbesluit in dat stadium bij toetsing door de rechter in stand zou zijn gebleven.

17. Daarnaast geeft de landelijke handhavingsstrategie aan dat er actief samenwerking gezocht dient te worden met het strafrecht in voorkomende gevallen. Waarom wordt ook in dit geval de Landelijke Handhavingsstrategie niet gevolgd door het strafrecht als flankerend beleid in te zetten?

Antwoord: Zoals eerder gemeld, is in het lokale driehoeksoverleg gesproken over het bewandelen van het strafrechtelijke spoor. Het O.M. heeft daarin een eigenstandige bevoegdheid. Hierover kunnen wij verder niet uitweiden. Daarnaast willen wij u erop wijzen, dat er in een eerder stadium al een proces-verbaal is opgemaakt. Vanzelfsprekend hebben wij de politie van elke handhavingsstap op de hoogte gesteld en afschriften van brieven toegezonden.

18. Staatssecretaris S. van Veldhoven – van der Meer benoemt in haar brief van 4 oktober 2018 ook weer expliciet de mogelijkheid om aangifte te doen bij het Openbaar Ministerie. Waarom heeft het College deze stap niet ondernomen?

Antwoord: Dat antwoord heb ik zojuist gegeven.

19. In de gemeenteraad zijn herhaaldelijk vragen over het handhavingstraject gesteld en bij elke vraag hierover gaf het College aan dat het de stappen conform de landelijke handhavingsstrategie volgde.

Waarom heeft het College de gemeenteraad niet op de hoogte gebracht van het feit dat zij afweek van de landelijke handhavingsstrategie?

Antwoord: Zoals ik u zojuist meldde, is er gehandeld in overeenstemming met het gemeentelijke en landelijke beleid ten aanzien van handhaving. Derhalve waren er ook geen afwijkingen aan de gemeenteraad te melden.

b. En aangegeven waarom zij bepaalde stappen wel of niet heeft ingezet? Nu werd elke keer de indruk gewekt dat er maar 1 weg mogelijk was, namelijk wachten totdat de maximale dwangsom was bereikt.

Antwoord: Tijdens een dwangsomtraject kan voor eenzelfde overtreding niet overgeschakeld worden naar het traject last onder bestuursdwang. Dit is eerst mogelijk nadat het proces last onder dwangsom geheel is voltooid, dan wel dat een dwangsomtraject voortijdig wordt beëindigd. Dat laatste heeft dan als gevolg dat een dwangsom niet kan worden ingevorderd.

20. In juli 2018 heeft het OMWB het College geadviseerd een invorderingsbeschikking uit te vaardigen en vervolgens een dwangbevel, waarna de deurwaarder aan de slag kan.
a. Waarom heeft het College het advies van de OMWB niet opgevolgd?

Antwoord: wij hebben voor de goede orde niet afgeweken van het advies van de OMWB, maar hebben de opvolging van dit advies in de vorm van het inzetten van de deurwaarder alsmede het opleggen van een last onder bestuursdwang opgeschort. Dit in verband met de mogelijke overname c.q. een plan van aanpak van samenwerkende partijen. Over het besluit tot toepassing van bestuursdwang bent u door ons geïnformeerd.

b. Waarom heeft het College de gemeenteraad niet actief geïnformeerd dat zij afweek van het advies van de OMWB?

Antwoord: zie het antwoord dat ik zojuist gaf.

c. Heeft het College de gemeenteraad volledig geïnformeerd?

Antwoord: Het heeft voor ons college de hoogste prioriteit om uw raad te allen tijden zo volledig en duidelijk mogelijk te informeren. Naar onze mening hebben wij uw raad ook in dit complexe dossier steeds naar eer en geweten, zo volledig als mogelijk actief geïnformeerd en daarnaast alle

vragen van de raad beantwoord.

21. Het College geeft in de reacties in de pers consequent aan dat het college alles heeft gedaan wat binnen haar macht lag om de problemen bij TUF Recycling op te lossen.
- a. Is het College van mening dat zij geen adequaat instrument heeft om tegen een dergelijk bedrijf op te kunnen treden?

Antwoord: Het gemeentebestuur beschikt over voldoende wettelijke instrumenten om in voorkomende gevallen effectief handhavend op te treden. De effectiviteit hiervan is echter mede afhankelijk van de vraag, of een overtreder gevolg geeft aan opgelegde lasten c.q. sancties. Als laatste redmiddel kan het gemeentebestuur zelf overtredingen ongedaan maken en daarna tot kostenverhaal overgaan. De toepassing van bestuursdwang is echter niet zonder risico's.

- b. Met andere woorden, is het College niet in staat het algemeen belang te beschermen?

Antwoord: Het in deze vraagstelling opgesloten oordeel is voor uw rekening en verwerpen wij met kracht.

- c. Moeten de inwoners van Dongen zich hier zorgen over maken?

Antwoord: Wij begrijpen de zorg van onze inwoners heel goed, maar onze inwoners mogen van ons verwachten dat wij er alles aan zullen blijven doen om de ontstane situatie bij TUF effectief en op een goede manier op te lossen.

22. Kan er sprake zijn van aansprakelijkheidstelling (door o.a. de verhuurders van de panden/grond) door het niet doorpakken in de handhaving waardoor de overtreding in volume en daarmee ook in opruimkosten opgelopen zijn?

Antwoord: Neen, het is in het licht van het doorlopen vergunnings- en handhavingstraject niet voorstelbaar dat derden met succes de gemeente aansprakelijk kunnen stellen in het kader van onrechtmatig handelen van de overheid.

23. Is het College nog steeds van mening dat zij op elk moment de juiste beslissingen en keuzes hebben gemaakt in het handavings en vergunningentraject met betrekking tot TUF Recycling?

Antwoord: Wij hebben al eerder, bij vraag 9, de bevindingen van onze kritische analyse van het proces met u gedeeld. Ik verwijs daar graag naar.

24. Blijft het College bij haar standpunt dat zij alles heeft gedaan wat binnen haar macht lag om de problemen op te lossen?

Antwoord: ja.

25. Welke acties wil het College ondernemen om te voorkomen dat een situatie zoals met TUF Recycling is gebeurd zich in de toekomst in Dongen opnieuw gaat voordoen?

Antwoord: Niemand wil dat deze situatie zich nog een keer voordoet in Dongen. Of in een andere gemeente. Dit vraagt om een integrale aanpak. Men moet zich realiseren dat dit een bijzondere situatie betreft die zich maar op één plek in Nederland (en daarnaast in Gelderland bij een onder provinciaal gezag vallende inrichting) voordoet. In lijn met de hiervoor weergegeven analyse van het procesverloop willen wij met name de effectiviteit van de instrumenten last onder dwangsom en last onder bestuursdwang nog eens kritisch in overleg met onze adviseurs tegen het licht houden. Met meerdere partners zullen we in overleg gaan. Want nogmaals: Deze situatie moet zich niet nog een keer voordoen. Waar mogelijk zullen we verbeterpunten vertalen naar de vergunnings- en handavingspraktijk.

26. Is de mogelijkheid tot (zeer) spoedeisende bestuursdwang onderzocht? Zo ja, wat is hiervan de uitkomst? Zo nee, wat is de reden dat dit niet is onderzocht?

Antwoord: Zoals eerder gezegd is er op goede gronden bij afweging van de keuze tussen dwangsom of bestuursdwang gekozen voor een last onder dwangsom. Alleen in geval van een acute dreigende situatie is toepassing van spoedeisende bestuursdwang gerechtvaardigd en mogelijk. Daarvan was echter geen sprake.

27. Is de mogelijkheid tot (zeer) spoedeisende bestuursdwang besproken in het College en wat is hiervan de uitkomst?

Antwoord: op basis van de eerdere constatering dat dit niet aan de orde was, is dit ook niet besproken.

28. Is de mogelijkheid tot (zeer) spoedeisende bestuursdwang besproken met de partners (o.a. OMWB/ILT) en wat is hiervan het resultaat?

Antwoord: Ja, met de OMWB. Het resultaat van deze afweging heb ik zojuist verwoord bij vraag 26.

BRIEF STAATSSECRETARIS

29. Staatssecretaris Mevrouw S. van Veldhoven-Van der Meer geeft duidelijk in haar beantwoording (brief van 04 oktober 2018) weer onder "Toezicht en handhaving" aan dat het handhaven thuis hoort bij de vergunningverlener, de gemeente Dongen.

a. Impliciet geeft de staatssecretaris daarmee aan dat dit een probleem is dat de Gemeente Dongen zelf moet oplossen. Is dit ook uw conclusie?

Antwoord: Nee, dat is niet onze conclusie. De staatssecretaris verwijst terecht naar de gemeente als het bevoegde gezag waar het gaat om de handhaving van de omgevingsvergunning. Dat wil echter niet zeggen dat de staatssecretaris daarmee ook van mening zou zijn dat het een exclusief probleem van de gemeente Dongen is. Dit blijkt onder meer uit de beschikbaarstelling van expertise bij het zoeken naar oplossingen voor het probleem. Dat probleem bestaat enerzijds uit het vinden van een oplossing voor hetgeen in afwijking van de vergunning aanwezig is en afgevoerd/verwerkt moet worden. En daarnaast voor het ontbreken van de schakel recycling in de keten van het leggen-verwijderen-verwerken-recyclen van kunstgrasmatten. Wij zullen in overleg treden met de staatssecretaris ingeval de gemeente Dongen vanuit haar verantwoordelijkheid daadwerkelijk tot bestuursdwang over moet gaan en kostenverhaal onverhoopt niet of niet volledig mogelijk blijkt.

b. Waarom dan toch nog "heil" zoeken bij de Rijksoverheid en dit blijven weerleggen in persberichten en in de informatiekrant van de Gemeente Dongen?

Antwoord: Omdat - en wij blijven dit benadrukken - het een landelijk probleem betreft, waarmee onze gemeente opgezadeld is en voor de oplossing waarvan het Rijk ook een verantwoordelijkheid heeft. B.v. ook in de vorm van financiële zekerheidsstelling in de kunstgrasmatten-keten.

Begin volgend jaar (als de voetbal- en hockeycompetitie ten einde is) zullen er weer zo'n 200 versleten kunstgrasvelden bij sportclubs worden opgerold. Maar waar moeten ze naar toe? Niet meer naar Dongen. De Tweede Kamer en de staatssecretaris zijn over dit onderwerp nog lang niet uitgesproken.

30. "Ten aanzien van grensoverschrijdend transport van afgedankt kunstgras hebben bedrijven zich te houden aan de EVOA (Europese Verordening Overbrenging Afvalstoffen). Wanneer kunstgras in strijd met de EVOA over de grens vervoerd wordt, kan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) ingrijpen. In augustus 2015 heeft de ILT in dit kader een inspectie uitgevoerd bij TUF

recycling, waarbij geen EVOA-overtredingen zijn geconstateerd. Tijdens een tweede inspectie in september 2016 constateerde de ILT dat TUF uitgeklopte kunstgrasmatten heeft overgebracht van Dongen naar België ter recycling zonder een EVOA melding te doen. Hiervoor heeft de ILT op 13 oktober 2016 een waarschuwing aan TUF gestuurd. Tijdens dit inspectiebezoek vielen de bergen opgerolde matten op, waarop de ILT een melding heeft gedaan bij het bevoegd gezag, de gemeente Dongen. Op 23 november 2016 vond opnieuw een controle plaats waaruit bleek dat TUF voor wat betreft grensoverschrijdend afvaltransport juist handelde door wekelijks de documenten op te maken en mee te geven met het transport." (brief van Staatssecretaris Mevrouw S. van Veldhoven-Van der Meer houdende bij raadsinformatiebrief 49 gedateerd 17 oktober 2018):

a. Waarom is er niet direct ingegrepen na de melding van ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport) op 13 oktober 2016 ?

Antwoord: Reeds 6 dagen nadat de ILT in 2016 controle had verricht en een melding bij ons als bevoegd gezag had gedaan, hebben wij controle gehouden. Dat was de eerste constatering van een overtreding, waarna het handhavingstraject is opgestart.

b. Waarom ontvangen wij slechts een Chronologisch VTH-overzicht inzake TUF Recycling BV - Overzicht betreft alléén controles/brieven door gemeente (uitvoering OMWB) ?

Antwoord: Het ligt niet op onze weg en is niet onze verantwoordelijkheid om de handhavingsactiviteiten van alle bevoegde gezagen (waterschap, politie, brandweer, GGD, ILT, arbeidsinspectie etc.) te vertalen naar een integraal en chronologisch overzicht. Wij merken hierbij op dat u hier ook niet eerder om heeft gevraagd.

c. Deelt u de mening dat op deze wijze de gemeenteraad van Dongen onvolledig is geïnformeerd ?

Antwoord: Die mening delen wij zeker niet.

d. Wanneer ontvangt de gemeenteraad van Dongen een compleet chronologisch overzicht van alle inspecties die uitgevoerd zijn door alle betrokken instanties m.b.t. tot handhaving, transport, gezondheid, brandveiligheid, milieu, etc. ?

Antwoord: Onder verwijzing naar eerdere antwoorden merken wij op dat wij uw raad een zo volledig en getrouw mogelijk beeld hebben gegeven van het vergunnings- en handhavingstraject dat onder onze verantwoordelijkheid valt tot nu toe. Daarbij hebben wij alle vragen vanuit uw raad beantwoord. Het lijkt ons beter dat wij de energie en aandacht niet gaan steken in het vervolmaken van een chronologisch overzicht van het tot u toe doorlopen proces, doch ons met elkaar blijven richten op het vinden van een effectieve oplossing voor de bij TUF Recycling ontstane situatie. Dat verwachten onze inwoners en ondernemers van ons. U zult dat met ons eens zijn. Wij zeggen een dergelijk overzicht dan ook niet toe.

GEVOLGEN

31. Geschatte opruimkosten voor de kunstgrasmatten bij TUF Recycling lopen uiteen van 500.000 naar 3 miljoen euro.

a. Is dit nog steeds een reële inschatting en heeft u al actie ondernomen om de kosten meer nauwkeurig in beeld te krijgen?

Antwoord: het is geen inschatting die van ons afkomstig is en wij kennen de onderbouwing hiervan niet. Naar onze mening is elk bedrag op dit moment arbitrair. Zoals wij eerder hebben aangegeven is het op dit moment niet mogelijk om een betrouwbaar inzicht te geven in de kosten die met de oplossing gemoed zullen zijn.

b. Hoe groot schat u de kans in dat de gemeente Dongen uiteindelijk voor de opruimkosten opdraait?

Antwoord: wij kunnen die kans op dit moment niet inschatten. Onze inzet is en blijft erop gericht dat de overtreder zelf, al dan niet in samenwerking met derden, de overtreding ongedaan maakt en de situatie terug brengt naar de vergunde situatie. En daarmee is en blijft onze inzet er ook op gericht om kosten voor onze gemeente te vermijden.

c. Wat betekent het voor het financiële plaatje van de gemeente Dongen als wij uiteindelijk voor een bedrag van bijvoorbeeld 2 miljoen gaan opdraaien?

Antwoord: Dat zou eenzelfde aanslag op gemeentelijke middelen betekenen.

32. Zijn er reeds kosten gemaakt op dit dossier, hoe hoog zijn deze kosten en van welk budget wordt dit betaald?

Antwoord: Gedurende het handhavingstraject heeft de OMWB extra inzet geleverd en dat zal de komende tijd ook nodig zijn. In het kader van de nasleep van de brand en voor het vervolgproces zal de inzet van adviseurs aan de orde zijn. Daar tegenover staat mogelijk de inning van de opgelegde dwangsommen uit hoofde van de beslaglegging. In de eerstvolgende Berap zullen we hierover rapporteren.

33. Inwoners van Dongen zijn erg bezorgd dat de kosten op hun bordje komt. Heeft het dossier TUF impact op de hoogte van de gemeentelijke belastingen en op toekomstige investeringen?

Antwoord: Wij begrijpen dat de inwoners van Dongen, net als uw raad, bezorgd zijn. Onze inzet is erop gericht dat betrokken partijen hun verantwoordelijkheid nemen. Daarmee willen we bereiken dat zoveel als mogelijk wordt voorkomen dat de gemeente en daarmee de Dongense samenleving de rekening gepresenteerd krijgt voor een probleem dat niet alleen in Dongen aan de orde is, maar waarvoor in heel Nederland op dit moment geen goede oplossing voorhanden is. Dat hebben we per brief gemeld aan de staatssecretaris. We hebben haar expliciet gevraagd om, behalve over het structurele probleem in Nederland, ook mee te denken over een korte termijn oplossing voor de situatie in Dongen.

Wij kunnen op dit moment nog niet voorzien, op welke wijze het vervolgproces zich zal voltrekken en of het daadwerkelijk tot de uitvoering van bestuursdwang komt, dan wel dat de overtreder het probleem zelf oplost. Er zijn diverse scenario's mogelijk. Op voorhand is het dan ook voorbarig om uit te gaan van het scenario dat de gemeente met de kosten wordt opgezadeld en dit door te vertalen naar de belastingdruk en investeringsvermogen.

Wij blijven uw raad, onze inwoners en ondernemers informeren over het vervolg.

Hiermee menen wij uw vragen adequaat te hebben beantwoord.

Burgemeester Marina Starmans
25 oktober 2018